

*Ուսումնական հաստատության ուսուցչի թափուր տեղը համալրելու մրցույթի անցկացման
գրավոր փուլի
ՀԱՐՑԱՇԱՐ*

1. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում իշխանությունը պատկանում է...
  - **Ժողովրդին:**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 3

2. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության Նախագահի ընտրությունները անցկացվում են..
  - **Ընդհանուր, հավասար, ուղղակի ընտրական իրավունքի հիման վրա՝ գաղտնի քվեարկությամբ:**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 4

3. Ուսումնական հաստատությունների ստեղծման և գործունեության կարգը սահմանվում է...
  - **Օրենքով:**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 41.7

4. Պետական ուսումնական հաստատություններում միջնակարգ կրթությունը...
  - **Անվճար է**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 41.3

5. Կրթության ո՞ր աստիճան է պարտադիր:
  - **Հիմնական ընդհանուր կրթությունը պարտադիր է, բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի, օրենքով կարող է սահմանվել պարտադիր կրթության ավելի բարձր մակարդակ:**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 41.2

6. Կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության հենքն...
  - **Ազգային դպրոցն է:**

«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 4.2

7. Ազգային դպրոցի գլխավոր նպատակը...
  - **Մասնագիտական պատշաճ պատրաստվածություն ունեցող և համակողմանիորեն զարգացած, հայրենասիրության, պետականության և մարդասիրության ոգով դաստիարակված անձի ձևավորումն է:**

«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 4.2

8. Հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում կրթության գործընթացը կարգավորվում է
  - **Օրինակելի ուսումնական պլաններով և առարկայական ծրագրերով:**

«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 14.2

9. Օրինակելի ուսումնական պլանները և առարկայական ծրագրերը մշակում և հաստատում է...
  - **Կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը:**

«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 14.2

10. Ի՞նչ օրենսդրական ակտով կարող է սահմանվել պարտադիր կրթության ավելի բարձր մակարդակ:
  - **Օրենքով:**

ԼՂՀ Սահմանադրություն, հոդված 41.2

11. Ուսումնական հաստատության հիմնադիր փաստաթուղթը...
- **Հիմնադրի (հիմնադիրների) հաստատած կանոնադրությունն է:**
«Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 32.1
12. Հանրակրթական հիմնական ծրագրերն...
- Ուսումնական պլանների ու առարկայական ծրագրերի և դրանց համապատասխան ուսուցման կազմակերպման ձևերի, միջոցների ու մեթոդների ամբողջությունն է:
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.1
13. Հանրակրթական պետական ծրագրի օրինակելի ուսումնական պլանը կազմված է ...
- **Պետական և դպրոցական բաղադրիչներից:**
•
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.5
14. Պետական բաղադրիչը ներառում է...
- **Առարկայացանկը և դրան հատկացվող ժամաքանակները:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.5.1
15. Դպրոցական բաղադրիչին հատկացված ժամաքանակը նախատեսված է...
- **Հոսքային կամ առանձին առարկաների խորացված կրթական ծրագրերի իրականացման և (կամ) սովորողների նախասիրություններին, ուսումնական հաստատության առանձնահատկություններին, համայնքի կարիքներին համապատասխան կրթություն կազմակերպելու նպատակով:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.5.2
16. Դպրոցական բաղադրիչը տնօրինում է...
- **Ուսումնական հաստատությունը:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.5.2
17. Հանրակրթական պետական ծրագիր իրականացնող ուսումնական հաստատությունն օրինակելի ուսումնական պլանի հիման վրա հաստատում է...
- **Իր ուսումնական պլանը:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 7.5.2
18. Ուսումնական տարին բաղկացած է ...
- **Ուսումնական շաբաթներից, քննաշրջաններից և արձակուրդներից:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 15.2
19. Պետական ուսումնական հաստատության ուսուցչի մեկ դրույքի լրիվ ուսումնական ծանրաբեռնվածությունը (դասավանդման ժամկետը) չի կարող գերազանցել ...
- **Շաբաթական քսաներկու դասաժամը:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 25.3
20. Ուսումնական շաբաթների թիվը սահմանվում է ...
- **Հենքային ուսումնական պլանով:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 15.3
21. Պետական ուսումնական հաստատությունում ուսումնական շաբաթվա հնգօրյա կամ վեցօրյա տևողությունը սահմանում է ...
- **Ուսումնական հաստատությունը՝ օրենքով սահմանված ժամկետում համաձայնեցնելով կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի հետ:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 15.4

22. Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունում ուսումնական շաբաթվա հնգօրյա կամ վեցօրյա տևողությունը սահմանում է...

- **Հիմնադիրը՝ օրենքով սահմանված ժամկետում համաձայնեցնելով կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի հետ:**

«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 15.4

23. ԼՂՀ տարածքում գտնվող կրթական և ուսումնական համակարգերում դասավանդման և դաստիարակության լեզուն...

- **Գրական հայերենն է:**

«Լեզվի մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 2, մաս-1

24. Ո՞վ է համարվում երեխա:

- **Երեխա է համարվում 18 տարին չլրացած յուրաքանչյուր ոք, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ նա օրենքով սահմանված կարգով գործունակություն է ձեռք բերում կամ գործունակ է ճանաչվում ավելի վաղ:**

«Երեխայի իրավունքների մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 1

25. Ի՞նչ է ստուգում և ուսումնասիրում Կրթության պետական տեսչությունը:

- **Նախադպրոցական, հանրակրթական հիմնական, հատուկ ընդհանուր, նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների կրթական գործունեությունը՝ անկախ կազմակերպատիրավական ձևից և ենթակայությունից:**

«Կրթության պետական տեսչության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 9, մաս 1

26. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության բնագավառում պետական կառավարման տարածքային մարմնների իրավասություններից է...

- **Վկայագրել երեխայի կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքը:**

«Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 19

27. Հանրակրթության ոլորտում միջազգային կրթական ծրագրերի առանձնահատկությունները ո՞ր օրենքով է սահմանվում:

- **«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենքով:**

«Լեզվի մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 2, մաս-4

28. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց տնային ուսուցման իրավունք վերապահող հիվանդությունների ցանկը սահմանում է...

- **Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:**

«Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 10.1

29. Ամենամյա արձակուրդը լինում է...

- **Նվազագույն, երկարացված և լրացուցիչ:**

«ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք», հոդված 158 .2

30. Ո՞ր դեպքում ամենամյա արձակուրդը կարող է տրամադրվել մասերով:

- **Կողմերի համաձայնությամբ:**

«ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք», հոդված 163

31. Ո՞րն է համարվում աշխատանքային կարգապահության խախտում:

- **Աշխատողի մեղքով աշխատանքային պարտականությունները չկատարելը կամ ոչ պատշաճ կատարելը:**

32. Ո՞ր դեպքում է կարգապահական տույժը համարվում մարված:
- **Եթե կարգապահական տույժի ենթարկվելու օրվանից հետո՝ մեկ տարվա ընթացքում, աշխատողը չի ենթարկվել նոր կարգապահական տույժի:**
«ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք», հոդված 229
33. Ո՞ր դեպքում կարգապահական տույժը կարող է հանվել:
- **Կարգապահական տույժը կարող է հանվել մինչև մեկ տարին լրանալը, եթե աշխատողը թույլ չի տվել նոր կարգապահական խախտում և բարեխղճորեն կատարում է իր աշխատանքային պարտականությունները:**
«ՀՀ աշխատանքային օրենսգիրք», հոդված 230
34. Ո՞րն է համարվում ձեռնարկատիրական գործունեություն:
- **Ձեռնարկատիրական է համարվում անձի ինքնուրույն, իր ռիսկով իրականացվող գործունեությունը, որի հիմնական նպատակը գույք օգտագործելուց, ապրանքներ վաճառելուց, աշխատանքներ կատարելուց կամ ծառայություններ մատուցելուց շահույթ ստանալն է:**
«ՀՀ քաղաքացիական օրենսգիրք, հոդված 2
35. Իրավական ակտերն իրենց բնույթով լինում են...
- **Նորմատիվ, անհատական (ոչ նորմատիվ) կամ ներքին (լոկալ):**
«Իրավական ակտերի մասին» ԼԴՀ օրենք, հոդված 2.2
36. Ո՞ր տարիքը լրանալուց հետո է առաջանում վարչական պատասխանատվություն:
- **Վարչական պատասխանատվության ենթակա են այն անձինք, որոնց տասնվեց տարին լրացել է մինչև վարչական իրավախախտում կատարելու պահը:**
«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ» ՀՀ օրենսգիրք, հոդված 12
37. Իրավական ակտը համարվում է նորմատիվ
- **Եթե պարունակում է թեկուզ մեկ իրավական նորմ:**
«Իրավական ակտերի մասին» ԼԴՀ օրենք, հոդված 2.3
38. Ո՞րն է հանրակրթական դպրոցում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման հիմնական ձևը:
- **Հանրակրթական դպրոցում ուսումնադաստիարակչական աշխատանքի կազմակերպման հիմնական ձևը դասն է:**
«ԼԴՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 30
39. Ղասի տևողությունը սահմանվում է...
- **Հանրակրթության պետական չափորոշիչով:**
«ԼԴՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 30
40. Հանրակրթական դպրոցն օրինակելի ուսումնական պլանի դպրոցական բաղադրիչով նախատեսված ժամաքանակը բաշխում է...

- Պետական բաղադրիչով սահմանված, նախարարության կողմից երաշխավորված կամ հանրակրթական դպրոցի կողմից մշակված և նախարարության կողմից հավանություն ստացած առարկաներին:

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 33

41. Ո՞րն է հանրակրթական դպրոցի կոլեգիալ կառավարման մարմին:

- **Խորհուրդը:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 49

42. Ո՞ր մարմնի սահմանած կարգով է ձևավորվում խորհուրդը:

- **Խորհուրդը ձևավորվում է նախարարության սահմանած կարգով:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 50

43. Խորհրդի անդամների թեկնածուներ առաջադրում են...

- **Մանկավարժական խորհուրդը, ծնողական խորհուրդը, տարածքային կառավարման մարմինը, նախարարությունը և տեղական ինքնակառավարման մարմինը:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 53

44. Կառավարման ո՞ր մարմնի պահանջով և խորհրդի անվանական կազմի հաստատումից հետո ի՞նչ ժամկետում է գումարվում խորհրդի առաջին նիստը:

- **Տարածքային կառավարման մարմնի պահանջով՝ յոթնօրյա ժամկետում:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 57

45. Ձայների ի՞նչ հարաբերակցությամբ և քվեարկության ի՞նչ ձևով է ընտրվում խորհրդի նախագահը:

- **Խորհրդի անդամների ընդհանուր թվի ձայների պարզ մեծամասնությամբ, փակ քվեարկությամբ:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 58

46. Ու՞մ կողմից են գումարվում խորհրդի նիստերը

- **Խորհրդի նիստերը գումարվում են նրա նախագահի կողմից՝ առնվազն յուրաքանչյուր եռամսյակը մեկ անգամ, ինչպես նաև լիազորված պետական մարմնի, տնօրենի, խորհրդի անդամների 1/3-ի պահանջով:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 61

47. Հանրակրթական դպրոցի տնօրենը ի՞նչ կարգավիճակով է մասնակցում խորհրդի նիստերին:

- **Խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:**

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 68.3

48. Ի՞նչ ժամկետներում են գումարվում մանկավարժական խորհրդի նիստերը:
- Մանկավարժական խորհրդի նիստերը գումարվում են առնվազն երկու ամիսը մեկ անգամ, անհրաժեշտության դեպքում գումարվում են արտահերթ նիստեր՝
    - 1) տնօրենի նախաձեռնությամբ.
    - 2) մանկավարժական խորհրդի անդամների 1/3-ի նախաձեռնությամբ.
    - 3) նախարարության և (կամ) տարածքային կառավարման մարմնի, Ստեփանակերտի քաղաքապետի նախաձեռնությամբ:

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 84
49. Մանկավարժական խորհրդի որոշումների կատարումն ապահովում է...
- Հանրակրթական դպրոցի տնօրենը:

«ԼՂՀ պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատություն»
ՊՈԱԿ-ի օրինակելի կանոնադրություն, կետ 89
50. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը մշակում է...
- Կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմնը:

Հանրակրթության պետական չափորոշիչի ձևավորման
և հաստատման կարգ, բաժին 2, կետ 3
51. Հանրակրթության պետական չափորոշիչը հաստատում է...
- Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կառավարությունը:

Հանրակրթության պետական չափորոշիչի ձևավորման
և հաստատման կարգ, բաժին 3, կետ 5
52. Առարկայական չափորոշիչը հաստատում է...
- Կրթության պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

Հանրակրթության պետական չափորոշիչի ձևավորման
և հաստատման կարգ, բաժին 3, կետ 6
53. Ինչպե՞ս է սահմանվում ուսուցիչի հասկացությունը:
- Ուսումնական հաստատությունում սովորողների կողմից առարկայական ծրագրերի յուրացումը դասապրոցեսի միջոցով ապահովող և այդ գործընթացի համար անմիջականորեն պատասխանատու մանկավարժական աշխատող:

«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 3, կետ 13
54. Ինչպե՞ս է սահմանվում «Ուսուցչի վերապատրաստում» հասկացությունը:
- Վերապատրաստող կազմակերպություններում ուսուցչի կողմից կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած՝ ուսուցչի վերապատրաստման չափորոշիչներին և ծրագրերին համապատասխան մասնագիտական նոր գիտելիքների, հմտությունների և ունակությունների յուրացում ու կատարելագործում:

55. Ինչպե՞ս է սահմանվում «Ոսուցչի ատեստավորում» հասկացությունը:
- **Ոսուցչի գիտելիքների, աշխատանքային կարողությունների, հմտությունների՝ զբաղեցրած պաշտոնին համապատասխանության որոշման գործընթաց:**
«Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 3.14
56. Ինչպե՞ս է սահմանվում «Ոսուցչի որակավորման տարակարգ» հասկացությունը:
- **Ոսուցչի մասնագիտական գիտելիքներին և աշխատանքային ունակություններին ու կարողություններին համապատասխանող որակավորման չափանիշ:**
  - «Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք, հոդված 26.24
57. Ի՞նչ է ուսուցման մեթոդը:
- **Մանկավարժի և սովորողի ուսուցման նպատակներին ուղղված և որոշակիորեն կարգավորված գործունեություն:**
(Արնաուդյան Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ./ Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար/ - Եր.: Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., , 2004. գլ. 2– 180 էջ)
58. Ինչո՞վ է պայմանավորված դասի ընթացքում կիրառվող մեթոդների ընտրությունը:
- **Դասի նպատակով:**
  - (Արնաուդյան Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ./ Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար/ - Եր.: Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004. գլ. 2– 180 էջ)
59. Նշվածներից ո՞րն է զննական մեթոդ:
- **Էքսկուրսիա:**
(գլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)
60. Նշվածներից ո՞րն է զննական մեթոդ:
- **Ցուցադրում:**
(գլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)
61. Նշվածներից ո՞րն է զննական մեթոդ:
- **Դիտում:**
(գլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)
62. Նշվածներից ո՞րն է զննական մեթոդ:
- **Իլյուստրացիա:**
(գլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:

63. Նշվածներից ո՞րն է խոսքային մեթոդ:

- **Ջրույց:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

64. Նշվածներից ո՞րն է խոսքային մեթոդ:

- **Դասախոսություն:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

65. Նշվածներից ո՞րն է խոսքային մեթոդ:

- **Աշխատանք դասագրքով**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

66. Նշվածներից ո՞րն է գործնական մեթոդ:

- **Վարժություններ:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

67. Նշվածներից ո՞րն է գործնական մեթոդ:

- **Գործնական աշխատանքներ:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

68. Նշվածներից ո՞րն է գործնական մեթոդ:

- **Լաբորատոր աշխատանքներ:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

69. Նշվածներից ո՞րն է գործնական մեթոդ:

- **Ճանաչողական խաղեր:**

(զլ. V, Ղույունյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

70. Ո՞ր խմբերը կարելի է համարել համագործակցային:

- **Այն խմբերը, որի անդամները գիտակցում են, որ իրենց հաջողությունը կախված է խմբի բոլոր անդամների ներդրումից:**

(զլ. 2, Արնաուդյան Ա., Գյուլբուդյան Ա., Խաչատրյան Ս.,
Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ. / Մասնագիտական զարգացման
ծեռնարկ ուսուցիչների համար/ - Եր.Կրթության
ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004.– 180 էջ)

71. Ի՞նչ ենք հասկանում ակտիվ ուսումնառություն ասելով:

- Ակտիվ ուսումնառության ընթացքում սովորողները սոսկ խոսքով կամ տեսողական տեղեկատվություն ստանալու փոխարեն դառնում են և՛ մասնակից, և կատարող:

(Բաժին 1, Խրիմյան Ս., Հովսեփյան Ա., Մելքոնյան Մ., Էլոյան Ն.,
Շահիրոջի Ֆ. /Դպրոցի ղեկավարում և կառավարում: Ձեռնարկ դպրոցի
տնօրենների համար, ԱՅՈՇՔՍ, Երևան, 2003թ., 296 էջ)

72. Ի՞նչ ենք հասկանում ուսուցում ասելով:

- **Ուսուցումը անձնավորության գիտակցությունը ձևավորելու և զարգացնելու հատուկ կազմակերպված գործընթաց է:**

(զլ. V, Ղույունջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

73. Ի՞նչ ենք հասկանում կարողություն ասելով:

- **Կարողությունները գիտելիքներն են գործողության մեջ:**

(զլ. V, Ղույունջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

74. Ի՞նչ ենք հասկանում հմտություն ասելով:

- **Հմտությունները կարողությունների կառուցվածքում ձևավորված գործունեության առանձին դրսևորումների ավտոմատացված տարրերն են:**

(զլ. V, Ղույունջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն:
Դասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով:
Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)

75. Նշվածներից ո՞րի միջոցով է իրականացվում սովորողների առաջադիմության կիսամյակային գնահատումը 2-12-րդ դասարաններում:

- **Միավորային գնահատման:**

(Բաղդասարյան Ա., Միքայելյան Օ., Նազարյան Ա.
/Սովորողների ընթացիկ գնահատման մեթոդաբանություն/
« Կրթության և գիտության նախարարություն, 2008թ)

76. Ի՞նչն է բնորոշ համագործակցային ուսուցմանը:

- **Առավել արդյունավետ պայմանների առկայությունը սոցիալական հմտությունների ձևավորման համար:**

(զլ. 2, Արնաուդյան Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս.,
Պետրոսյան Մ. / Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար / - Եր.:
Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004.– 180 էջ)

77. Ո՞րն է սովորողների գնահատման գլխավոր նպատակը:

- **Կրթության որակի բարելավումը:**

(Բաղդասարյան Ա., Միքայելյան Օ., Նազարյան Ա. /Սովորողների ը
նթացիկ գնահատման մեթոդաբանություն/
« Կրթության և գիտության նախարարություն, 2008թ)

78. Ի՞նչ ենք հասկանում հավակնությունների մակարդակ ասելով:

- Արդյունքների այն մակարդակը, որին ցանկանում է մարդը հասնել տվյալ ժամանակահատվածում, տվյալ գործունեությունն իրականացնելիս:
(Գլ. 13, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. , Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ)
79. Նշվածներից ո՞րն է արտահայտում <<նպատակ>> (դասի, գործունեության) հասկացության բովանդակությունը:
- **Նպատակը ցանկալի և նախապես կանխատեսելի վերջնական արդյունքն է:**
(գլ. V, Ղույումջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Ղասագիրք բուհերի համար: Երկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)
80. Ի՞նչ ենք հասկանում կազմակերպության առաքելություն ասելով:
- **Առաքելությունը կազմակերպության համար ցանկալի ապագայի մտապատկերն է:**
(Բաժին 2, Խրիմյան Ս., Հովսեփյան Ա., Մելքոնյան Ս., էլոյան Ն., Շահրոքի Ֆ. /Դպրոցի ղեկավարում և կառավարում: Ձեռնարկ դպրոցի տնօրենների համար, ԱՅՈՒԵՍ, Երևան, 2003թ., 296 էջ)
81. Ո՞ր հատկությունն է բնորոշ գրեթե բոլոր դեռահասներին:
- **Ինքնուրույն լինելու ձգտումը:**
(գլ. III, Ղույումջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Ղասագիրք բուհերի համար: Եկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան, Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ:)
82. Ի՞նչ է նշանակում վճիռ կայացնել:
- **Առաջնությունը տալ լուծումներից մեկին, մյուսները ճնշել, հեռացնել վարքի ոլորտից:**
(Գլ. 9, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. , Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ)
83. Ի՞նչ ենք հասկանում գործունեություն ասելով:
- **Գործունեությունը գործողությունների շղթա է, որը միավորված է միասնական նպատակով և դրդապատճառներով:**
(Գլ. 9, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. , Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ)
84. Պատիժը ինչի՞ն պետք է ուղղված լինի:
- **Շեղումների կանխարգելմանը և ոչ մի դեպքում անձի նսեմացմանը:**
(գլ. III, Ղույումջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն: Ղասագիրք բուհերի համար: Եկու գրքով: Գիրք I, Գիրք II /- Եր.: Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ)
85. Ի՞նչ ենք հասկանում վարք ասելով:
- **Վարքը գործունեության արտաքին, առարկայական, դիտման համար մատչելի դրսևորումն է:**
(Գլ. 9, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. , Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ)

86. Ի՞նչ փուլերից է բաղկացած սթրեսը:

- **Տագնապ, դիմադրություն, սպառում:**
-

(Գլ. 9, Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. ,
,Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ)

87. Ի՞նչ է սահմանում հանրակրթության պետական չափորոշիչը :

- **Հանրակրթական հիմնական ծրագրերի բովանդակության պարտադիր նվազագույնը, առավելագույն ծավալը, տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ծրագրերի շրջանավարտներին ներկայացվող ընդհանրական պահանջները և սովորողների գնահատման համակարգը:**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 1)

88. Ու՞մ համար են պարտադիր հանրակրթության պետական չափորոշիչի նորմերը և դրույթները:

- **Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության կրթության կառավարման մարմինների, տարրական, հիմնական և միջնակարգ ընդհանուր, հատուկ և մասնագիտացված հանրակրթական ծրագրեր (այսուհետ՝ հանրակրթական ծրագրեր) մշակողների և իրականացնող ուսումնական հաստատությունների համար՝ անկախ դրանց կազմակերպական-իրավական ու սեփականության ձևերից և ենթակայությունից :**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 3)

89. Հանրակրթության պետական չափորոշիչին համապատասխան՝

- **Մշակվում են պետական և այլընտրանքային հանրակրթական ծրագրերը:**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 2.1)

90. Հանրակրթության պետական չափորոշիչին համապատասխան՝

- **Փորձաքննության են ենթարկվում հաստատման ներկայացված այլընտրանքային հանրակրթական ծրագրերը:**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 2.2)

91. Հանրակրթության պետական չափորոշիչին համապատասխան՝

- **Կազմակերպվում են հանրակրթական ծրագրերի իրականացումը և դրա պետական վերահսկողությունը:**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 2.3)

92. Հանրակրթության պետական չափորոշիչին համապատասխան՝

- **Գնահատվում են հանրակրթության արդյունքները:**

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, ընդհանուր դրույթներ, կետ 2.4)

93. Ինչպե՞ս է ներկայացվում միջնակարգ կրթության ծրագրերի բովանդակությունը:

- Միջնակարգ կրթության ծրագրերի բովանդակությունը ներկայացվում է առարկայական ծրագրերի միջոցով և հանրակրթության պետական չափորոշչի համաձայն ներառում է հանրակրթության ընդհանուր նպատակներին համապատասխան ընտրված ու սովորողի կողմից յուրացման համար նախատեսված գիտելիքները, մանկավարժորեն և հոգեբանորեն չափորոշված-հարմարեցված սոցիալական փորձը, մշակութային, բարոյական ու գեղագիտական, ազգային և համամարդկային արժեքները:

(Հանրակրթության պետական չափորոշիչ, բաժին 5, կետ 10)

94. Նշվածներից ո՞րն է ուսումնական բնագավառի ներկայացման կրթության բովանդակային բաղադրիչներից:

- **Կարողությունները և հմտությունները:**

(գլ. 2, Արնառության Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ./ Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար/ Եր.: Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004.– 180 էջ)

95. Նշվածներից ո՞րն է ուսումնական բնագավառի ներկայացման կրթության բովանդակային բաղադրիչներից:

- **Արժեքային համակարգը:**

(գլ. 2, Արնառության Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ./ Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար/ Եր.: Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004.– 180 էջ)

96. Ո՞րն է կոլեկտիվ ուսուցման կազմակերպման դեպքում ուսուցման գործընթացի կազմակերպման առանձնահատկությունը:

- **Տարբեր աշակերտներ կարող են զբաղվել տարբեր ուսումնական առարկաներով, ընդմիջումներ անել տարբեր ժամանակահատվածներում:**

(Մ.Ա.Մկրտչյան /Կոլեկտիվ ուսուցման տարրերը; Մեթոդական ձեռնարկ ուսուցչի համար/ Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության «Բյուրակն» կրթական համալիր; Երևան 2009թվական)

97. Կոլեկտիվ ուսուցման կազմակերպման դեպքում որո՞նք են ուսումնական խմբի անդամի գործունեության առանձնահատկությունները:

- **Սովորող է, սովորեցնող և աշխատանքի կազմակերպող:**

(Մ.Ա.Մկրտչյան /Կոլեկտիվ ուսուցման տարրերը; Մեթոդական ձեռնարկ ուսուցչի համար/Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության «Բյուրակն» կրթական համալիր; Երևան 2009թվական)

98. Ո՞վ է ի պաշտոնե պարտավոր ապահովելու աշխատողների առողջությունն ու անվտանգությունը:

- **Աշխատողների առողջության և անվտանգության պահպանությունը պարտավոր է ապահովել գործատուն:**

«ՀՀ Աշխատանքային օրենսգիրք», հոդված 243. կետ 2

99. Որքան պետք է լինի աշակերտների թվաքանակը դպրոցում:

- Այն չպետք է գերազանցի տվյալ շենքի կառուցման կամ վերակառուցման նախագծով սահմանված թվաքանակը:

Հանրակրթական դպրոցների կառուցվածքի և պահպանման սանիտարական կանոններ N 2.111.4-2...մաս 3.կետ 6

100. Ինչպե՞ս է հաշվառվում ուսումնական սենյակների(դասասենյակներ) տարածքը:

- Ուսումնական սենյակների (դասասենյակներ) տարածքը հաշվառվում է ելնելով 1 աշակերտի համար 2մ²:

Հանրակրթական դպրոցների կառուցվածքի և պահպանման սանիտարական կանոններ N 2.111.4-2...մաս 3.կետ 11

Օգտագործված փաստաթղթերի և գրականության ցանկ

1. ԼՂՀ Սահմանադրություն
2. «Կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք
3. «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների» մասին ԼՂՀ օրենք
4. ՀՀ «Քաղաքացիական օրենսգիրք»
5. ՀՀ «Աշխատանքային օրենսգիրք»
6. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ԼՂՀ օրենսգիրք
7. «Հանրակրթության մասին» ԼՂՀ օրենք
8. «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք
9. «Լեզվի մասին» ԼՂՀ օրենք
10. «Երեխայի իրավունքների մասին» ԼՂՀ օրենք
11. «Իրավական ակտերի մասին» ԼՂՀ օրենք
12. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ԼՂՀ օրենք
13. «Նախադպրոցական կրթության մասին» ԼՂՀ օրենք
14. «Կրթության պետական տեսչության մասին» ԼՂՀ օրենք
15. ԼՂՀ ԿԳՆ Կրթության պետական տեսչության կանոնադրություն
16. «ԼՂՀ պետական ուսումնական հաստատություն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպության օրինակելի կանոնադրություն
17. «ԼՂՀ Պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի ձևավորման» կարգ
18. «Հանրակրթական ուսումնական հաստատության ուսուցչի թափուր տեղի համար մրցույթի օրինակելի» կարգ
19. Ուսումնական հաստատության սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացման ամփոփիչ ստուգման կամ ատեստավորման անցկացման, սովորողների փոխադրման, ավարտման և ուսումնական տարվա ընթացքում 120-200 ժամ բացակայած սովորողի՝ հաջորդ դասարան կամ հանրակրթության հաջորդ աստիճան փոխադրման կարգ
20. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության սովորողի ընդունելության, տեղափոխման և ազատման կարգ
21. Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների օրինակելի ուսումնական պլաններ
22. Հանրակրթական դպրոցների կառուցվածքի և պահպանման սանիտարական կանոններ N 2.III.3-2...

Մանկավարժության և հոգեբանություն

1. Արնաուդյան Ա., Գյուլբուդադյան Ա., Խաչատրյան Ս., Խրիմյան Ս., Պետրոսյան Մ./ Մասնագիտական զարգացման ձեռնարկ ուսուցիչների համար/ - Եր.; Կրթության ազգային ինստիտուտի հրատ., 2004.– 180 էջ:
2. Բաղդասարյան Ա., Միքայելյան Օ., Նազարյան Ա. /Սովորողների ընթացիկ գնահատման մեթոդաբանություն/, ՀՀ Կրթության և գիտության նախարարություն, 2008թ.:
3. Գրիգորյան Յու., Մինասյան Հ. /Հանրակրթական դպրոցի ֆիզիկական կուլտուրայի առարկայի չափորոշիչ և ծրագիր 1-12-րդ դասարաններ/ ՀՀ ԿԳՆ Կրթական ծրագրերի կենտրոն, Երևան 2007թ.:
4. Խրիմյան Ս., Հովսեփյան Ա., Մելքոնյան Մ., Էլոյան Ն., Շահրոքի Ֆ. /Դպրոցի ղեկավարում և կառավարում; Ձեռնարկ դպրոցի տնօրենների համար, ԱՅՈՒԵՔՍ, Երևան, 2003թ, 296 էջ;
5. Հանրակրթության պետական չափորոշիչ (նոր խմբագրությամբ՝ 1088-Ն, 28.07.2011թ.);
6. Հովհաննիսյան Ա., Հարությունյան Կ., Խրիմյան Ս., Խաչատրյան Ս., Բայաթյան Ն., Ալեքսանյան Լ., Պուրուկուրու Վ. /Համագործակցային ուսուցում; Ձեռնարկ / - Եր.; Անտարես, 2006 թ., 124 էջ;
7. Ղույունջյան Գ. Ե. /Մանկավարժություն; Դասագիրք բուհերի համար; Եկու գրքով; Գիրք 1, Գիրք 11 /- Եր.; Ջանգակ-97, 2005թ., 464 էջ;
8. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Երևան. ,Հոգեբանե հրատարակչություն, 1997թ., 648 էջ;
10. Մ.Ա.Մկրտչյան /Կոլեկտիվ ուսուցման տարրերը; Մեթոդական ձեռնարկ ուսուցչի համար/ Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարության <<Բյուրակն>> կրթական համալիր;Երևան 2009թվական;